

Grundlag jeg har stillet i Spidsen og maa fordre, naar jeg i Fremtiden skal kunne give Loven min Stemme. Det ærede Medlem (Klein) maa erindre, at de Tid, han oplæste, vare udtalte under Stillingen, som den var hin Nat — som det jo nu er blevet. Moden at sige —, men det ærede Medlem maa vide, og navnlig vil han være en af de Første til at indrømme mig, at, naar den ene af to Parter strækker sig saa langt, som det er ham muligt, strækker sig endog saa langt, at han selv er ængstelig for, om han ikke har strakt sig for langt, men hans Tilbud ikke bliver modtaget, saa har han sin fulde Ret til at træde tilbage, saa er han ikke forpligtet til anden Gang at gaa til den Indrømmelse, som een Gang er forsmædet. Saaledes er min Stilling til dette Spørgsmaal. Jeg har fuldelig Ret, baade politisk og moralsk Ret, hvad man vil kalde det, til at sige, at jeg een Gang har strakt mig saa langt, som det var mig muligt, men den Gang kom der ikke Noget ud deraf. Narfagen dertil har altid for mig været dunkel; for mig stod det, som om vi kunde have faaet Noget ud af Loven. Jeg skal ikke indlade mig paa, hvor Grunden maatte ligge til, at vi ikke kom til noget Resultat; men under disse Omstændigheder vil jeg ikke, saa længe jeg lever eller i al den Tid, jeg mulig kan sidde i Rigsdagen, være bunden til den Indrømmelse, jeg den Gang gjorde, men som blev forsmædet, og i alt Fald ikke førte til Noget. Min Stilling er altsaa, som jeg tydelig og klart har udtalt, den, at jeg haaber og venter paa, at Loven maa faae det Grundlag, som jeg fordrer, for at jeg kan give den min Stemme. Naar vi have et Forslag liggende for os med denne Hovedbestemmelse, saa kunne vi tale om Resten; og saa er det min Natur, som de Herrer vide, at om jeg ogsaa faar Meget paa Hovedet for det, saa kan jeg gaa med til Meget, naar kun det Væsentlige for mig er beholdt. Jeg fraraader derfor at gaa ind paa Forslaget om et Udvalgs Nedsættelse paa dette Punkt.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Der skulde jo nu kun tales om Udvalgs Nedsættelse, men denne For-

handling begynde med en Bemærkning af det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Høgsbro), som førte til yderligere Bemærkninger af min ærede Gjenbo (S. M. Hansen), hvilke atter førte mig til yderligere Udtalelser, som i alt Fald kun staa i fjernere Forbindelse med Spørgsmaalet om Nedsættelse af et Udvalg, men som jeg dog, da de to ærede Medlemmer uhindret havde fremsført deres Bemærkninger, maasse tør antage mig berettiget til at komme frem med. Jeg vil i Dyrigt kun med Hensyn til Spørgsmaalet om Udvalgs Nedsættelse i det Hele sige, at jeg for mit Bedkommende vil overlade det ærede Thing selv at afgjøre, hvad der i saa Henseende maatte være det Rigtige; det beror jo overmaade meget paa den virkelige Stemning, der er tilstede hos de Forfjellige med Hensyn til Sagens Gjenuensjorelse. Jeg tror, at den kan gennemføres baade paa den ene og paa den anden Maade, og jeg har ganske vist forudsat, hvad den ærede sidste Talers Ord give mig Anledning til at bemærke, at man i Landstinget vilde gjøre Skridt til et Fællesudvalg, og at der altsaa vilde blive givet mig Leilighed til endnu en Gang at udtale mig om Forslaget. Men det forstaar sig, at, hvad enten den ene eller den anden Vej følges, ser det jo meget misligt ud, dersom man ved Forhandlingen skulde være stillet saaledes, som den ærede Rigsdagsmands Ord give mig Anledning til at formode, at han slet ikke vil indlade sig paa Noget, for hans Hovedgrundlag er tilstede, at han kun da vil forhandle og ellers ikke. Men jeg skal nu ikke opholde mig nærmere ved, om dog ikke disse Ord kunde forstaaes noget anderledes, end de i det Mindste stillede sig for mig, da de bleve yttrede. Det, jeg derimod finder mig foranlediget til at gjøre nogle Bemærkninger ved, er, hvad der foregik i Slutningen af forrige Samling. Det foregik jo, saa vidt jeg erindrer, Natten mellem den 27de og 28de Mars; under alle Omstændigheder er det vist, at Dagen efter blev Rigsdagens Samling sluttet, og dette var selvfølgelig allerede besluttet i Forveien under Forudsætning af, at de Sager, der den Gang laa for, havde været under Forhandling. Det er altsaa under denne Situation, at Spørgsmaa-